

KARÁCSONYI ZSOLT

BELSŐ TÍZEZER

(RÉSZLET)

Az Öreg nem emlékezett úgy, hogy azt emlékezésnek lehessen nevezni, nem tudott úgy emlékezni, hogy eszébe jutott valami és azután eldöntötte, előkeres valamit onnan, ahol az emlékei vannak. Nem volt senki, aki feltehetette volna a kérdést, de ha a kérdés mégis elhangzott volna, emlékszel, amikor, emlékszel, ahogy, akkor az Öreg csak kinyitotta volna a tenyerét, egészen lassan, a közepén még mindig jól látszott a tüske nyoma, amit egy borítékban talált valamikor, és felmutatta volna a seb nyomát a tenyerében. Azt is csak azért, hogy a kérdező lássa, van még tenyere és az nyomokat őriz. Olyan nyomokat, amikről neki tudása már nincsen, mert nem, tényleg nem tud felidézni egyetlen utazást, egyetlen várakozást sem, pedig látszanak rajta, a testén, a pillantásán, a mozdulatain, a mozdulatok hihetetlen lassúságán, látszik mindezekben a gyorsaság, a sebesség, az utazás és a várakozás, látszanak a célok és a felgyülemlett céltalanságok is.

Látszik az az utazás is, amiről nem mondott el Szidurinak semmit, amiről pont Szidurinak nem is volt kénytelen bármit mondani, mert Szidurival túlságosan jó viszonyban voltak ahhoz, hogy bármit is megbeszéljenek, ahhoz túlságosan rég ismerték egymást.

Sziduri emlékezett az Öregre, és az Öreg is sokat tudott Sziduriról, jóval többet, amit egy halandó tudhat az istenek kocsmárosáról, mert az Öreg nem egyszer, nem kétszer ült az istenek asztalánál, Sziduri kocsmájában pedig annál is többször.

Valahányszor csak a szélrózsa valamelyik irányából közelítve eljutott Sziduriig, nyitott ajtó fogadta. A kocsmában általában nem volt senki, vagy ha mégis, ha akadtak az Öregen kívül is átutazók, így nevezte őket Sziduri, átutazók, azoknak se volt túl sok mondanivalójuk, csendben, szinte hangtalanul ittak, nem is néztek egymásra. Előfordult, mint minden kocsmában, hogy székek, söröskancsók repültek, asztalok törtek, de itt az ilyen esetek csakis az emlékezés miatt történhettek, az átutazók valamelyikéből hirtelen előtört egy emlék, és az önálló életre kelt emlék szereplői kezdtek el törni-zúzni, sosem az emlék gazdája, aki ült tovább némán, és hagyta, hogy a kocsmái csatazaj minden előzetes bejelentés nélkül érjen véget, ahogy elkezdődött.

Az átutazók ittak szótlánul, fizettek és távoztak, vagy ott maradtak, amíg már nem látta, nem érzékelte a jelenlétüket senki, esetleg Sziduri, vagy talán még ő sem.

Az Öreg belépett, az ajtó mögé rakta a fejszét, odalépett a pulthoz, töltött magának egy korsó vizet, egyhajtásra kiitta, kért egy pohár töménytet, aztán szó nélkül távozott. Elindult célja felé, a belső tenger felé, amit egyesek belső óceánnak is neveznek, óceánnak, mert ha valaki elindult befelé azon a hatalmas vízfelületen, nem tért vissza, indult volna bár csónakkal, vitorlással, atom-tengeralattjáróval. Nem tért vissza senki, mert ha valaki csak megérinti a belső tenger egyetlen cseppjét, hirtelen minden eszébe jut, minden, ami vele valaha is történt, és nincs az a földi halandó, aki az összes emlékeit egyszerre tudná hordani. Vagy ha mégis, nincs az a vitorlás vagy tengeralattjáró, ami ekkora súlyt elviselni képes, minden tengerjáró eszköz elsüllyed nyomtalanul.

Csak az Öreg hajója nem süllyedt el, csak az Öreg tutaja épült meg úgy, hogy azzal tovább tudjon haladni, és az Öreg még nem volt annyira öreg akkor, hogy ne tudta volna az összes emlékéit tovább vinni. Az út, a hosszú napokon át tartó nyomtalan út mégis kifacsarta, meggyötörte őt is. Ahogy haladt előre, egyre beljebb, tudta, nincs más dolga, mint tartani az irányt, de a belső tengeren se nap, se hold, szél se mozdul, vitorlát nem mozdítanak légáramlatok.

Az Öreg ezért evezőt ragadott, evezett egyre beljebb, néha már öntudatlanul, túl minden éhségen és szomjúságon, amíg a távolban meg nem pillantotta a Szigetet, a Sziget peremén pedig várta már valaki, valaki, akit Sziduri is jól ismert, de sosem beszélt erről az Öregnek. Az istenek kocsmárosa nem telefonkönyv, nem fedélzeti napló, hogy megnyíljon bárki előtt is. Az Öreg nem is próbálkozott ilyenekkel, de a Sziget közelében mégis eszébe jutott, ahogy egyszerre minden felviláglott benne, hogy mégiscsak megkérdezhetett volna ezt-azt, hogy tényleg el lehet-e jutni a Szigetre, és az ott lakozót tényleg úgy hívják, ahogy a halandók szokták nevezni. Mert látta már őt, az ottlakót, ahogy közeledett a Szigethez, látta már, és ő, a szigeten lakozó szólította meg először. Elmondta mindazt, amit az Öreg már amúgyis tudott, amire az Öreg már amúgyis emlékezett, mert a saját emlékek súlyától és a napok óta tartó evezéstől görnyedten még ő is összeroppant volna, ha a belső tenger nem segít neki, ha a hullámok nem kezdenek el beszélni hozzá, minden egyes hullám, minden egyes tengeresepp külön-külön történeteket mesélt és hívott elő, olyan történeteket, amelyek már rég, még a tenger születése előtt kezdtek el rögzülni, beivódni, átalakulni, elfelejtődni. Ezek az emlékek, ezek a történetek kezdték el megtartani az Öreg saját emlékeit, amelyek

egyszerre törtek rá, egyszerre villantak elméjébe, nem keskeny villanásként, de alig bemérhető fénytáblaként, olyan fénytáblaként, amely engedi, hogy a sötétség betűi megkapaszkodhassanak rajta, miközben lebeg, gondtalanul lebeg a belső tenger, vagy ahogy egyesek nevezik, a belső óceán felett.

A parton várakozó fiatalnak vagy inkább középkorúnak tűnt, olajokkal ápolt szakállán végigsiklott a fény, nem a tenger felett lebegő fénytábláé, annak ragyogása nem ért el a Sziget partjaiig.

Az Öreg kikötött, behúzta a vitorlát, a Várakozó pedig köszöntötte őt. Ő is köszöntötte a Várakozót, aki házába fogadta, asztalához ültette, és hagyta, hogy minden úgy történjen, ahogy történnie kell. Hagyta, hogy elaludjon, mély álomba merüljön, hagyta, hogy emiatt ne maradhasson a Szigeten, aztán visszaküldte. Egyetlen jól irányzott hullám lendülete vitte vissza az Öreget, aki a Várakozó nevét senkinek sem árulta el. Fennhangon is csak egyszer mondta ki, amikor partot ért a Várakozó előtt.

Mindezeket Sziduri pontosan tudta, ott tárolta emlékei között az Öreg és a Várakozó minden mondatát, mindazt, amit az Öreg és a Várakozó egymással megbeszélt. Az Öreg, amikor távozott Sziduri kocsmájából, hogy ismét elvegyüljön a halandók között, a Várakozó nevét sokáig tartotta nyelve alatt, s ha beszélt is valakinek róla, csak így nevezte, a Másik Öreg.

